

YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE ANADOLU AĞIZLARININ YERİ (TOKAT AĞZI ÖRNEĞİ)

Şerif TİRYAKİ^{1*} Murat ÇİL^{1*+}

¹ Öğr. Gör. – Arş. Gör., Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Türkiye

*serif.tiryaki@gop.edu.tr, *murat.cil@gop.edu.tr

+ORCID: 0000-0002-1059-993X, ORCID: 0000-0002-4076-9442

Öz- Yabancı dil öğretiminde günümüze kadar birçok farklı yöntemle başvurulmuştur. Geleneksel yöntemlerle dil öğretimi standart dilin öğretimiyle sınırlı kalmış, genellikle 1950'li yıllara kadar dilin kuralları benimsetilmeye çalışılmış ve dilin iletişim kurma işlevi üzerinde çok fazla durulmamıştır. Daha sonraki yıllarda dilin iletişim kurma işlevi üzerinde durulmaya başlanmış, yeni yöntem ve yaklaşımlar geliştirilmiştir. Bu bağlamda birçok çalışma yapılmıştır. Dilin öncelikli işlevi iletişimdir. Yabancı dil öğrenen bir kişinin dilini öğrendiği toplumun fertleriyle başarılı bir iletişim kurabilmesi için standart dilin yanında bölgesel ağızların dil özelliklerinden de haberdar olması gerekmektedir. Bunun nedeni bazı bölgelerde yazı diliyle ağızların, iletişimi zorlaştıracak derecede farklılaşmasıdır. Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi'nde Türkçe öğrenen yabancı uyruklu öğrencilerin iletişimde karşılaştıkları sorunlardan hareketle hazırlanan bu çalışmada; dilde varyasyon, standart ve yerel varyant, Tokat Ağızının Anadolu ağızları arasındaki yeri ve genel özellikleri ele alınmıştır. Ayrıca Tokat ağızının belirgin özelliklerinin öğretilmesini amaçlayan örnek etkinlikler hazırlanmıştır.

Anahtar Kelimeler- Yabancılara Türkçe öğretimi, kültür, Tokat ağızı, iletişim.

THE PLACE OF ANATOLIAN DIALECTS IN TEACHING TURKISH TO FOREIGNERS (EXAMPLES OF TOKAT DIALECT)

Abstract – Many different methods have been used in foreign language teaching until today. Language teaching with traditional methods was limited to the teaching of the standard language, generally until the 1950s, the rules of the language were tried to be adopted and the communication function of the language was not emphasized too much. In the following years, the communication function of the language started to be emphasized and new methods and approaches were developed. Many studies have been conducted in this context. The primary function of the language is communication. In order for a foreign language learner to successfully communicate with the members of the society where he / she learns the language, it is necessary to be aware of the language features of the regional dialects as well as the standard language. The reason for this is that written language and dialects differ in a way that makes communication difficult in some regions. In this study, which was prepared based on the communication problems encountered by foreign students learning Turkish in Tokat Gaziosmanpaşa University; variation in language, standard and local variant, place of Tokat Dialect among Anatolian dialects and general characteristics are discussed. In addition, sample activities aimed at teaching the distinctive features of Tokat dialect were prepared.

Keywords – Teaching Turkish to foreigners, culture, Tokat dialect, communication.

GİRİŞ

Dil, doğal bir dizge olmasının yanında yaşamın her alanıyla doğrudan ilişkili olan bireysel, toplumsal ve kültürel bir olgudur. Toplumun üyeleri mesaj vermek durumunda olduğu gibi aynı zamanda verilen mesajları da almak durumundadır. Bundan dolayı bireyler ve kurumlar arasındaki farklı ilişki düzeylerinde, en önemli iletişim ve bildirişim vasıtası dildir. Dil, toplumu; toplum da dili şekillendirir (Eker, 2007: 127). “Dilin bir kültür ürünü olduğu gerçeğinden hareketle o dilde farklı kültürlerle göre değişen sosyodilsel kullanımları öğretmek ve öğrenmek önemlidir” (Günday, 2018: 538).

Dil öğretiminde geçmişten günümüze kadar birçok yöntem ve yaklaşımlara başvurulmuştur. 1950’li yıllara kadar dilin temel işlevi olan iletişim unsuru hep ikinci plana itilerek “Dil kurallarını iyi bilen dili iyi kullanır.” düşüncesi genel bir görüş olarak kabul görmüş, dil öğretiminden çok dilin kuralları benimsetilmeye çalışılmıştır (Güneş, 2011: 124). “Bir yabancı dili öğrenmeyi gerektiren en öncelikli unsur, kişinin öğrenmeyi hedeflediği dilin konuşulduğu ortamlarda ihtiyacını karşılayacak iletişim yeterliğine ulaşmasıdır” (Göçer, 2017: 2).

Bugün Türkiye’de birbirinden farklı ağızlar bulunmaktadır. Bazı bölgelerde ağızlar ile standart dil arasında küçük farklılıklar varken bazı bölgelerde ise iletişimi zorlaştıracak derecede farklılıkların olduğu görülmektedir. Dilin öncelikli işlevi iletişimdir. Dili öğrenen bireyler de toplumdan bağımsız değildir ve sürekli toplumla iletişim halindedir. İletişim sadece konuşmak değil aynı zamanda anlam paylaşımıdır. Yabancı dili öğrenen bireyler dili öğrendikleri bölgenin ağız özelliklerinden haberdar olmadıkları zaman iletişimde güçlüklerle karşılaşabilmekte ve hedef dile karşı olumsuz bir tavır takınabilmektedirler. Bir yabancı dil öğrencisinin hedef dildeki yerel bir söyleyişi dinlediğinde yaşadığı anlama zorluğu pedagojik bir problemdir (Gold, 2015:18). Ancak şimdye kadar Türkiye’de birçok insan tarafından bilinip kullanılan, edebiyatta, tiyatrodan vs. alanlarda kabul gören ağızlar; Türkçenin eğitimi ve öğretimi alanında pek kabul görmemiş, ihmal edilmiştir (Alyılmaz, 2018:32). Yabancılarla Türkçe öğretimi materyalleri standart dil öğeleriyle sınırlandırılmıştır.

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesinde eğitim gören yabancı uyruklu öğrencilerin aşağıdaki tespitleri de çalışmamızın gerekliliğini destekler niteliktedir:

“Yabancı bir ülkeye okumak için iş için giden insanlar ilk önce o ülkenin dilini öğreniyorlar. Ama her yerin kendine ayıt şivesi oluyor. Yabancılar o devletin dilini öğrenseler de şive konusunda zorlanıyorlar. Yani çarşıda işi olan insan o şiveyi bilemediği için zorlanabiliyor. Bence yabancılarla bu konuda az da olsa ders verilse iyi olur.”

Akmıradova Ogulşeker (Türkmenistan)

“İnsanlar konuşurken bazı kelimeler çok değişiyor. Mesele: ne yapıyon demek ne yapıyorsun? Gedelim gidek diyorlar ve k yerine h diyorlar. Mesele: kalkah demek kalkalm.”

Mohammad Namtoug (Suriye)

“Aslında Türkçe çok karışık yani bazen kelimeler Arapça bazen Farsça vb. bunun için diğer taraftan bazı insanlar gidecek demek için gidocok diyorlar. Tokat demek için Tohat diyorlar. Bu telaffuz yabancılar için zor olur.”

Kemal Bite (Etiyopya)

“Biz yabancı öğrenci olarak Tokat şivesini anlamakta güçlük çekiyorum. Mesela kaşık yerine kaşuk diyorlar. Bunun gibi kelimeler.”

Hamdullah Karatürkmen (Afganistan)

1. Dilde Varyasyon

Dil canlı bir varlıktır. Kendi kanunları içinde yaşar ve gelişir. Zaman, coğrafya ve toplumsal yapı dilin değişmesine yol açar. Herhangi bir sebeple başlayan ve yayılan değişiklik bir noktada durur. Başka bir noktadan başlayan ve yayılan değişiklik de ilk değişikliğin yayılmadığı alanda yayılır ve ötekinin yayılmadığı alanın bir kısmını etkiler. Böylece çeşitli yönlerden gelen değişiklik dalgaları zamanla mekânı kaplar (Develi, 2006: 34). Söz konusu değişiklikler dilde varyasyonu gerçekleştirir. Gerek yazılı gerekse sözlü olsun her doğal dil birbirleriyle yakın temas kurabilen, tek başına kullanılmayan varyantlardan oluşur. Dolayısıyla idealize edilen, dilin tek biçimli olması, olağan olan ise varyasyonları barındırmasıdır (Demir, 2010: 95).

Dil varyasyonunda bazı dil dışı unsurlar varyasyonun türünü belirler. Coğrafya, toplumsal gruplar, dil ilişkileri, dilin tarihî gelişim aşamaları, etnik köken, gelir durumu, inanç, eğitim ve meslek gibi söz konusu unsurlara örnektir. Bu konuda yapılan çalışmalarda söz gelişimi baskın olan yerellik ise *diyalekt*; bir sosyal gruba aidiyet ise *sosyolekt*, cinsiyet ise *genderlekt* gibi terimler kullanılmıştır. Bu terimlerin ilk ögesi dil dışı durumu ifade ederken ikinci öge ise Yunanca *lektos*’tan gelen “konuşma biçimi” anlamında kullanılır. Son dönemde Amerika’daki bazı araştırmacılar varyasyon çalışmalarında *variety*, (Alm. *Varietät*) gibi yeni terimleri dil içindeki her tür farklılığı ve çeşitlenmeyi göstermek için *lekt* terimi yerine kullanılmaktadır (Demir, 2010: 95).

1. 1. Standart Varyant

Bir dilin çeşitli varyantlara sahip olması iletişim güçlüğü doğuran bir bozulma değildir. Dillerin değişip farklılaşması doğaldır, ancak bu farklılaşma anlaşmayı zorlaştıracak boyutlara gelirse bir sorundan bahsedilebilir. Bu defa insanlar ortak mekanlarda kullanabilecekleri bir dil şekli aramaya başlarlar. Bu ya onların birinin ağızıdır ya da üçüncü bir ağızdır. Buna standart dil denir (Develi, 2006:35).

“Standart dil bir ülkede belli bir ağızın esas alınarak konuşulduğu ve yazıldığı kültür dili olup farklı ağızları konuşanlar arasında bir iletişim aracı durumundadır” (Yüksekkaya, 2008: 45). “Standart varyant, yerel ve sosyal iz taşımamakla da diğerlerinden ayrılır. Standart diller elbette yerel ağızlarla veya belli bir grubun konuşma biçimine dayanabilir. Ama yaygınlaşmış ve kabul görmüş bir standart dili konuşan birinin hangi bölgeye, hangi sosyal tabakaya mensup olduğunu konuşmasından anlamak güçtür” (Demir, 2010: 97).

1. 2. Yerel Varyant

Sınırlı bir iletişim alanı olan ağızlar, resmi ortamlarda kullanılmaktan imtina edinilen, standart dile göre saygınlığı daha az olan, okullarda ve diğer kurumlarda öğretilmeyen, yazılı bir gelenek oluşturamamış konuşma biçimleridir (Aksan, 1979 1: 84). Belirli yerleşim alanlarında ortaya çıkan ve bir dilsel grup içinde bölgesel kullanımlar olarak düşünülen bu türler, aynı standart dil tarafından bir araya getirilmiş formlardır (İmer, 1987: 220).

Anadolu’da, 11. yüzyıldan itibaren yer edinmeye başlayan Oğuz boylarının farklı ağız özelliklerine sahip olması bugün bu topraklarda çeşitli ağızların bulunmasını sağlamıştır. Yerel varyasyonda, içinde alt ağız gruplarını bulunduran birçok ağız vardır. Türkiye Türkçesi; Batı grubu, Kuzeydoğu grubu ve Doğu

grubu olmak üzere üç ana ağız grubuna ayrılmıştır. Her grup kendi içinde başka ağız gruplarını barındırır (Karahan, 2011: 1).

1. 3. Tokat İli ve Yöresi Ağızları

Tokat ağızı, Batı Grubu ağızları içerisinde yer alır. Batı Grubu ağızları, Anadolu toprakları üzerinde en geniş alana yayılmış olan ağızlardır. Bu ağız bölgesi doğuda Kuzeydoğu Grubu ve Doğu Grubu ağızları ile çevrelenmiştir (Karahan, 2011: 114). Tokat ağızının bulunduğu bu grupta Havza, Lâdik (Samsun), Amasya, Sivas (Sivas ve Şarkışla hariç), Şebinkarahisar, Alucra (Giresun), Mesudiye (Ordu) Malatya merkez, Hekimhan ve Arapkir yöresi bulunmaktadır (Karahan, 2011: 117).

Tokat ili ve yöresi ağızları kendi içinde bazı farklılıklar gösterir. Çeşitli nedenlerle ortaya çıkan bu farklılıklar sonucu Tokat iki ağız yöresine ayrılır:

I. Ağız yöresi: Genel olarak Kelkit Irmağı'nın güneyinde kalan bölge olarak düşünülebilir.

II. Ağız bölgesi: Genel olarak Kelkit Irmağı'nın kuzeyinde kalan yörelerdir. Daha çok Karadeniz Bölgesi ağızlarının etkisi altındadır. Bu bölge Karadeniz Bölgesi ile Orta Anadolu ağızlarının kaynaşma sahası olarak adlandırılabilir (Demir, 2005: 67).

2. Tokat İli ve Yöresi Ağızlarının Genel Özelliklerinin Öğretilmesi¹

Birçok araştırmacı ağız-söyleyiş-telaffuz farklılıklarının yabancı dil öğretim programlarına dâhil edilmesinin gerekli olduğunu düşünmektedir (Amberg&Vause, 2008; Arteaga, 2000; Arteaga&Llorente, 2004, 2009; Auger&Valdman, 1999; Fox, 2002; Gutiérrez&Fairclough, 2006; Salien, 1998) (Güneş, 2019: 148).

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen ileri düzey öğrencilerine uygulanacak etkinliklerle aşağıdaki ağız özelliklerinin öğretilmesi gerçek bir iletişim ortamının sağlanmasına katkıda bulunacaktır.

Genel Bilgiler

Hedef grup	: Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen katılımcı grubu
Seviye	: C1-C2
Ders	: Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretimi
Konu	: Tokat İli ve Yöresi Ağızları Dil Özellikleri
Süre	: 100 dakika

A. Ses Bilgisi

I. ğ, ğ, h, h, k, k, r, n, v, y ünsüzlerinin düşmesinden veya erimesinden dolayı ortaya çıkan uzun ünlüler, özellikle ğ ünsüzünün düşmesi veya erimesiyle meydana gelen uzun ünlüler çoğunluktadır. ālarmış (ağlarmış), āşam (akşam), dēşiyō (değişiyor)

II. d, ğ, g, k, n, t ünsüzlerinin sebep olduğu bir kalınlaşmadan dolayı kalınlık-incelik uyumu bozulur.

yemāk (yemek), ekmāk (ekmek)

III. Ünlü değişimleri çok yaygındır.

İncelme

a>e

deneyi (taneyi)

lire (lira)

a>i

buriye (buraya)

i>i

çantayı (çantayı)

u>ü

cūmartesi (cumartesi)

Kalınlaşma

e>a

ataş (ateş)

i>ı

camı (cami)

ö>o

direktor (tıraktör)

ü>o

doş (dövüş)

Yuvarlaklaşma

a>o

bobam (babam)

e>ö

dövlet (devlet)

i>u

furun (fırın)

i>ö

dööl (değil)

i>ü

büber (biber)

Daralma

a>ı arabıya (arabaya)

e>i tenekiye (tenekeye)

o>u umuz (omuz)

Genişleme

i>a cahal (cahil)

u>o yort (yoğurt)

IV. Telaffuz güçlüğü olan bazı kelimelerde ön ses ve iç seste ünlü türemesi görülür.

irahatsız (rahatsız)

irashıyorlar (rastlıyorlar)

Ön ses değişimleri

I. Türkiye Türkçesi ağızlarında en yaygın ses değişimlerinden biri olan k>ğ değişmesi Tokat ağızında da görülür.

k>ğ

ķoyun (ķoyun)

p>b

pekmez (bekmez)

pek (bek)

t>d

taş (daş)

tüz (düz)

II. Ön seste h türemesi yaygındır.

hazimli (azimli)

helbet (elbet)

III. İç seste -ğ- > -v- değişikliği söz konusudur.

dav (dağ), yav (yağ)

IV. İç seste ünsüz benzeşmesi içerisinde akıcı ünsüzlerin benzeşmesi çok ileri derecededir.

-ñl- > -nn-

annadım (anlatayım)

dinnenecek (dinlenecek)

-mb- > -mm-

lamması (lambası)

temmel (tembel)

-rl- > -ll-

hazıllık (hazırlık)

yelleri (yerleri)

-hç- > -çç-

baççalar (bahçeler)

V. İç seste ünsüz ikizleşmesi ve tekleşmesi yaygındır.

güccükdür (küçükdür)

¹ Tokat ili ve yöresi ağızlarının genel özellikleri için Necati DEMİR'in (2005) çalışmasından faydalanılmıştır.

yanna (yana)
nassı (nasıl)
evelden (evvelden)

B. Şekil Bilgisi

I. I- sesiyle başlayan ekler -n sesi ile sona eren kelimelere geldiğinde ekin ilk ünsüzü kuralı olarak -n ye değişir.

günnük (günlük), bunnar (bunlar)

II. İlgili hâli eki -ğ, -h, -h, -k, -k ile biten kelimelere geldiğinde adı geçen sesler düşmektedir.

ırmân başına (ırmağın başına)

III. Vasıta hâli eki genellikle -man, -inen şeklindedir.

paramızınan, senin inen

IV. Çokluk birinci şahıs eki genellikle -k, -k, ık, -ik, uık, -ük'tür.

başlaruk, getürdük,

V. Şimdiki zaman eki çoğunlukla -yo'dur. Kimi zaman bazı bölgelerde düz-dar ünlülerle de söylenmektedir.

bilmiyom, bilmiyem, bilmiyâm

VI. Yalnızca Tokat ili ağızlarına has olan bazı zarf-fiil ekleri de dikkat çekicidir.

-a gine, -e gine: -arak, -erek manası vermektedir.

vura gine götürüyoldırı.

-ıncık-ıncık, -uncuk, -ünçük: -ınca, -ince manası vermektedir.

Beş arkadaş oluncuk varduk ormana.

-aşdane, -ışdane: -e kadar manası verir.

Balık olanaşdane bobasının damını ellemesinner.

-işi, -işin: -ınca, -ince manası vermektedir.

Elini uzadışın yoh diyo.

-in: Eski Türkçenin bu zarf-fiil eki bölge ağızlarında yaygın olarak de- fiilinde kullanılır. -e (diye) manası verir.

Gız çocūna ifdira atıldı diyin söyledi amma.

3. Etkinlikler

Dinleme beceresindeki etkinliklere ağırlık verilerek farklılıklar kavratılmalıdır. Bazı farklı telaffuzların öğretilmesi noktasında işitsel materyaller öğrenime büyük katkı sağlayacaktır.

3. 1. **Kelime Tekrarı:** Tokat ağızında yazı dilinde bulunmayan seslerin yer aldığı kelimeler tekrar ettirilerek öğrencilerin bu sesleri tanımasını sağlanmalıdır.

Örnek: gúreş, ėlence, kóy, ġarışdır- ġet-

3. 2. **Dinleme I:** Metinlerin anlaşılıp anlaşılmadığı öğrencilere sorularak yöneltilerek öğrenilebilir.

“toġatın genelde meşhur şeyi böyle misafirlere ikram etdikleri batdur. badın mercümeeni büşürüsün. mercümekli bat yaparsın. mercümei büşürüsün. azcılı ġine dü derik, ince dü ġorsun. yapraa çıkarursun. yaprak da var yanında. salça ġorsun. yälısını yaparsan yä ġorsun. reyhan, dere otu, cevizlisi badın bunnarı ġoruk ġine. çemeni, baharatı ġorsun ġine. bu da bat yani. toġatın meşhur yemeē. ġarışdırırsun. yaprakla da yeniyö, kóy ekmē y ġnen de yeni. çöreböyün somunu da meşhur.” (Demir, 2005: 241)

Örnek: Aşağıdaki soruları dinlediğiniz parçaya göre yanıtlayınız.

1. Tokat'ın meşhur yemeğinin adı nedir?

2. Parçada geçen mercümekli bat nasıl yapılır?

3. azcılı, bunnar, yä kelimelerinin anlamlarını yazınız.

3. 3. **Dinleme II:** İşaretleyelim.

“toġatın genelde meşhur şeyi böyle misafirlere ikram etdikleri batdur. badın mercümeeni büşürüsün. mercümekli bat yaparsın. mercümei büşürüsün. azcılı ġine dü derik, ince dü ġorsun. yapraa çıkarursun. yaprak da var yanında. salça ġorsun. yälısını yaparsan yä ġorsun. reyhan, dere otu, cevizlisi badın bunnarı ġoruk ġine. çemeni, baharatı ġorsun ġine. bu da bat yani. toġatın meşhur yemeē. ġarışdırırsun. yaprakla da yeniyö, kóy ekmē y ġnen de yeni. çöreböyün somunu da meşhur.” (Demir, 2005: 241)

Örnek: Aşağıdaki doğru-yanlış sorularını dinlediğiniz metne göre yanıtlayınız.

Bat yemeği Tokat'ın meşhur bir yemeğidir.

D Y

Bat yemeği sadece mercümekle yapılır.

D Y

Çöreböyüğü köyünün somun ekmeği meşhurdur.

D Y

Bat yemeği sadece yaprakla yenir.

D Y

3. 4. Verilen kelimenin Standart Dildeki Karşılığını Bulma:

Tokat ağızındaki bazı kelimelerin ölçünlü dildeki karşılıkları sorulabilir. Böylelikle aradaki farklılıklar somut bir şekilde kavratılmış olur.

Örnek: Aşağıdaki kelimelerin standart dildeki karşılığını bulunuz.

Tokat Ağızı

**Türkiye Türkçesi
(Ölçünlü Dil)**

ġetmiyödü

.....

aylesiyle

.....

ras gelü

.....

ekmeyinen

.....

ėlenceler yapallar

.....

SONUÇ

Sağlıklı bir iletişim ve etkileşimin gerçekleşmesi için yabancı dil öğrenen bireylerin dili öğrendikleri bölgenin iletişimi zorlaştırabilecek ağız özelliklerini öğrenmeleri gerekmektedir. Bu hedefe yönelik olarak yapılan bu çalışma, Türkçe öğretimi programlarında standart dilin dışındaki kullanımlara da yer verilmesi adına bir ön tecrübe niteliğindedir. Bu amaca yönelik yapılacak olan çalışmalar ve etkinlikler bu konuda önemli katkılar sağlayacaktır. Neler yapılabilir?

1. Türkiye'deki tüm ağızların en azından iletişimde problem doğuracak dilsel kullanımlarını kapsayan bir ağız atlası oluşturulabilir.

2. Tespit edilen söz konusu dilsel kullanımlar yabancılarla Türkçe öğretimi materyallerinde (C1 ve C2) yer alması sağlanabilir

3. Ağız özelliklerinin sıklıkla yer aldığı masal, tekerleme, deyim, fıkra, hikâye gibi halk edebiyatı metinlerine daha çok yer verilebilir.

KAYNAKÇA

- Aksan, D. (1979), *Her Yönüyle Dil: Ana Çizgileriyle Dilbilim*, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Alyılmaz, S. & C. (2018). "Ağız Bilimi Çalışmalarının Türkçe Öğretimi Açısından Önemi", *TDEED* 1, 45: 7-38.
- Demir, N. (2005), *Tokat İli ve Yöresi Ağızları (İnceleme-Metinler-Sözlük)*, Tokat: Niksar Belediyesi Yayınları.
- Demir, N. (2010), "Türkçede Varyasyon", *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Türkoloji Dergisi*, 17:2, 93-106.
- Develi, H. (2006), *Dil Doktoru: Dile ve Türkçeye Dair Yazılar*, İstanbul: 3F Yayınevi.
- Eker, S. (2007), "Toplum-Dilbilim, Dil Planlamaları ve Kamu Mensuplarının Dil Kullanımı", *Gazi Türkiyat*, 1, 127-135.
- Gold, M. A. (2015), "Learners' Attitudes Toward Second Language Dialectal Variations and Their Effects on Listening Comprehension", *Hawaii Pacific University TESOL Working Paper Series*, 13, 18-30.
- Göçer, A. (2017), "Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde İletişimsel Yöntemin Özellikleri, Kullanımı ve İşlevleri", *International Journal of Languages' Education and Teaching*, 5:4, 1-16.
- Günday, R. (2018), Yabancı Dil Öğreniminde Kültürelarası İletişim Becerisi Edinimi, *International Journal of Languages Education* 1, 6:3, 533-545.
- Güneş, F. (2011), "Dil Öğretim Yaklaşımları ve Türkçe Öğretimindeki Uygulamalar", *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8:15, 123 – 148.
- Güneş, K. (2019), "Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Bölgesel Ağızlara Yer Verilmesi Üzerine Bir Değerlendirme", *Uluslararası Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Dergisi*, 131-151
- İmer, K. (1987), "Toplum Dilbilimin Kimi Kavramlarına Kuramsal Bir Bakış ve Dil Türleri", *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi*, 31:1-2, 213-230.
- Karahan, L. (2011), *Anadolu Ağızlarının Sınıflandırılması*, Ankara: TDK Yayınları.
- Kocaman, A. (2011), "Türkçe Öğretiminde İletişim Yetisinin Yeri Üzerine Düşünceler", *Türk Dili Dergisi*, 24:143.
- Yüksekkaya, G. S. (2008), "Standart Dil ile Halk Dilinde Ortak Kullanılan Sözcüklerin Dil Düzeyleri Üzerine", *1.Uluslararası Kaşgarlı Mahmut Dil ve Edebiyat Sempozyumu, Yakın Doğu Üniversitesi Kıbrıs Araştırmaları Merkezi*, 45-50.

EXTENDED ABSTRACT

Many different methods have been used in foreign language teaching until today. Language teaching with traditional methods was limited to the teaching of the standard language, generally until the 1950s, the rules of the language were tried to be adopted and the communication function of the language was not emphasized too much. In the following years, the communication function of the language started to be emphasized and new methods and approaches were developed. Many studies have been conducted in this context. The primary function of the language is communication. In order for a foreign language learner to successfully communicate with the members of the society where he / she learns the language, it is necessary to be aware of the language features of the regional dialects as well as the standard language. The reason for this is that written language and dialects differ in a way that makes communication difficult in some regions. In this study, which was prepared based on the communication problems encountered by foreign students learning Turkish in Tokat Gaziosmanpaşa University; variation in language, standard and local variant, place of Tokat Dialect among Anatolian dialects and general characteristics are discussed. In addition, sample activities aimed at teaching the distinctive features of Tokat dialect were prepared.

The primary issue that requires learning a foreign language is to reach the communication competence to meet the needs of the person in the environments where the target language is spoken.

Today Turkey is different from each other in the dialect. While there are small differences between the dialects and the standard language in some regions, it is seen that there are differences at a level that makes communication difficult in some regions. The primary function of the language is communication. Individuals who learn the language are not independent from the society and are in constant communication with the society. Individuals learning a foreign language may encounter difficulties in communication when they are not aware of the dialect characteristics of the region where they learn the language. Communication is not just talking but also sharing meaning.

Tokat dialect is located within the Western Group dialects according to Leyla Karahan. The dialects spread over the widest area on Anatolian lands are the Western Group dialects. This dialect region is surrounded by the dialects of the Northeast Group and the Eastern Group in the east. In this group where the dialect of Tokat is located, there are Havza, Ladik (Samsun), Amasya, Sivas (except Sivas and Şarkışla), Şebinkarahisar, Alucra (Giresun), Mesudiye (Ordu) the center of Malatya, Hekimhan and Arapkir regions. The dialects of Tokat province and its region show some differences within themselves. As a result of these differences that occur for various reasons, Tokat is divided into two dialects.

I. Dialect Region: It can be generally considered as the region in the south of Kelkit River.

II. Dialect Region: Generally, these are the regions to the north of the Kelkit River. It is mostly under the influence of the Black Sea Region dialects. This region can be called the fusion area of the Black Sea Region and Central Anatolia dialects.

As a result for successful communication and interaction, individuals who learn a foreign language need to learn the dialects of the region where they learn the language that will make communication difficult. This study, which has been carried out for this purpose, is a preliminary experience to include the use of non-standard language in Turkish teaching programs. Studies and activities to be carried out for this purpose will make important contributions in this regard.